

BULETINUL AGRICOL

AL CAMEREI DE AGRICULTURĂ
A CIRCUMSCRIPTIEI ARAD ♦ (ARAD-BIHOR-HUNEDOARA)
APARE LA 1 SI 15 A LUNEI.

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Domeniilor.

Redactor responsabil.
Ing. Agr. Insp. General NICOLAE POPESCU
Secretarul Camerei de Agricultură

A b o n a m e n t e:
Pentru Circumscripție, pe un an Lei 50.—
Pentru alte județe, pe un an „ 100.—

C U P R I N S U L:

	Pag.		Pag.
1. Gerul din 3-5 Mai a. crt. și pagubele suferite în culturile agricole din județul Arad.	85	5. Rentabilitatea culturii viței de vie în Podgoria Aradului	90
Știrile primite de la Secția Agr. Bihor și Secția Agr. Hunedoara	96	6. Vaccinarea animalelor contra antraxului	91
2. Viile înghețate	87	7. Întrebări și răspunsuri	92
3. Protecția plantelor cultivate	87	8. Oferte	92
4. Îmbunătățirea pășunilor comunale	88	9. Caută post	92
		10. Grindina în jud. Arad	92

Gerul din 3-5 Mai a. crt. și pagubele suferite în culturile agricole din județul Arad.

Stau oamenii cu mâinile încrucișate și, nu se pot desmetici din buimăceala în care au căzut pe urma gerului nemai pomenit, de 3 zile după olaltă din 3, 4 și 5 Maiu a. c. Oameni bătrâni, cu vrâsta de 80-90 ani — spunându-și părerile — zic că în viața lor nu că nu s'a mai întâmplat, dar nici din moși-strămoși nu s'a pomenit ca în luna Maiu să scadă temperatura până la 7 grade și, pe alte locuri, stăpânite de curenții fluviilor, chiar la 9 grade sub zero.

Toate culturile agricole, viticole și pomicole, în plină desvoltare deja, au avut de suferit pe urma acestui atac, în unele părți suferind agricultorul nostru harnic pagube catastrofale.

La Camera de Agricultură s'a constituit imediat o Comisie de cercetare, constatare și de îndrumare, care s'a deplasat prin toate regiunile ale județului pentru ca la caz dat să dea agricultorilor îndată și la fața locului îndrumările necesare.

Membri Comisiei sunt: Dl. Ing. Agr. Insp. gen. Nic. Popescu, Dl. Dr. Coloman Conopi, proprietarul stațiunii de selecționarea grâului din Odvoș, Dl. Nicolae Iancu, Ing. Agr. Insp. cl. I., Directorul Serviciului Agricol jud.

Arad, și Dl. Dr. O. Seymann Ing. Agr. Insp., care parcurgând cea mai mare parte a regiunilor dela șes și deal au constatat următoarele:

Viile dela șes au fost distruse până la 80-90%. La podgorie au fost nimicite în majoritatea locurilor varietățile timpurii de masă. Pagube de 80-90% au suferit viile mai joase în special acelea din apropierea mureșului unde după știrile ce deținem, gerul a fost și peste 8 grade minus. Mai puțin au fost expuse înghețului celea depe coastele mai înalte cu dispoziția spre sud și, cari au fost desgropate mai întârziat.

Pomii rodul se poate considera nimicit la toate spețele cu excepția merilor.

Că ce ger s'a lăsat asupra județului se poate vedea și din aceea că au degerat toți nucii, salcâmii, duzii și chiar plantațiile de pueți silvici și pomi fructiferi din pepiniere.

Legume și zarzavaturi, cartofii, sfecele de nutreț și de zahăr, mazărea, fasolea sunt degerate. Cartofii se refac, iar sfecele, atât cele de nutreț cât și cele de zahăr au fost sămănate din nou în mare parte.

Porumbul resărit și înghețat, după ploile abundente se refăce.

Furaje Lucru ciudat că sămănăturile deabia răsarite de trifoiu, lucernă și borceagul (bicău) au suferit pagube neînsemnate.

După știrile primite, gerul de 9 grade a cauzat în unele regiuni din țară și străinătate pagube care se pot numi considerabile, în holdele însemnate cu grâu de toamnă. La noi s'au observat aceste pagube mai ales la grânele B. 1201, S. 117, Mezöhegyes 19, și cu ceva mai redus la O. 241, dar au fost în unele locuri atacate — deși în măsură redusă — chiar grânele băstinașe.

Odvoș 241	insemnat	la 26 Sept.	după grâu	in pământ argilos;	pagubă: 60%
" 241	"	27 "	" iarbă sudan "	sărat;	nu este pagubă
Bankut 1201	"	28 "	" porumb "	lutos;	pagubă: 40%
" " a)	"	29 "	" "	" "	" 50%
" " b)	"	9 Oct.	" sfecclă	" "	" 20%
" " a)	"	30 Sept.	" mac	" lutos nisipos	" 50%
" " b)	"	17 Oct.	" sfecclă	" "	" 50%
" " "	"	2 "	" porumb	" argilos	" 40%
" " "	"	6 "	" sfecclă	" lutos nisipos	" 50%
" " "	"	12 "	" "	" "	nu este pagubă
" 118	"	28 "	" "	" "	" "

În general peirea plantelor atacate este cauzată de sbârcirea (secarea) paiului între rădăcină și nodul prim.

Luând în considerare timpul favorabil, ploios, agricultorii își pun toată speranța în dezvoltarea viguroasă

S-a constatat că grânele însemnate — prea de timpuriu —, în luna Septemvrie, în pământurile reci lutoase au suferit mai mult.

Din parte Camere se urmăresc toate momentele în legătură cu acest ger nemai pomenit, iar observațiile făcute se vor publica în numărul viitor al Buletinului.

Cu aceasta ocaziune publicăm numai constatările făcute la moșia dlui N. Takácsy, din Șimandul de jos, care dă dovadă ce diferență este între pagube pe una și aceeași moșie, nu mai mare decât 700 jughere.

a puilor porniți dela rădăcină, imediat după îngheț.

Încât timpul, până la seceriș va fi cu multe ploi în lanurile atacate este speranță la o recoltă de cca $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{2}$ parte din cea normală.

Știrile primite dela Secția Agr. jud. Bihor

Privitor la starea sămănăturilor pe data de 10 Mai a. c. avem onoare a vă aduce la cunoștință, că în județul Bihor, sămănăturile s'au prezentat în condițiuni excelente până în noaptea de 2/3 Mai, când temperatura în unele părți în deosebi la șes a atins — 3 grade. —

În urma acestui eveniment, grâul, orzul și ovăsul nu s'au resimțit absolut de loc.

Secara, unde a fost deja înspicată a suferit pagube de cca. 10%, uscându-se partea superioară (vârful spicului) aceasta însemna însă că starea secarei este încă foarte bună.

Porumbul răsărit deja s'a distrus circa 30-40%, însă nici 1/10 parte din suprafața totală, normal semănat, nu era răsărită.

Fasolea răsărită e distrusă complet.

Cartofi răsăriți circa 50% pagube.

Zarzavaturile scoase din răsadnițe, 75% —

Dintre pomii fructiferi s'au resimțit în deosebi: pierșicii, cașii, nucii, ciresii și vișinii cu pagube până la 80%. La șes mai mult, la deal mai puțin — merii și perii cca. 40%.

Ville între 10-50% după regiuni, media pe județ am putea să o calculăm la 20%.

Pagubele ireparabile sunt la pomii și vii, întrucât cerealele sunt încă foarte bune și promit o recoltă bogată, iar celelalte plante se pot întoarce și semăna din nou. Ar fi fost incomparabil mai gravă situația dacă frigul venia mai târziu.

Știrile primite dela Secția Agr. jud. Hunedoara.

Asupra efectelor dăunătoare ale frigului din primăvara anului c. precum și a înghețului din ziua de 2 Mai c. asupra recoltei de pomi și a viilor, avem onoare a Vă raporta următoarele:

Timpul încontinuu răcuros din primăvara acestui an a făcut ca atât înmugurirea cât și înflorirea pomilor să fie amânată cel puțin cu 2-3 săptămâni, față de anii normali. Flori de caise și de pliersici abia au fost în acest an, căci acestea au fost distruse, după părerea noastră de gerurile aspre din iarna trecută, probabil pentru faptul că mugurii dezvoltându-se prea tare în toamna trecută în urma căldurii prea lungi, nu au putut rezista gerurilor de peste minus 20 grade, ce au fost în această iarnă. Timpul răcuros a mai făcut ca chiar însăși procesul de înmugurire și de înflorire să fie mai lentă mai înceată, cece a adus cu sine salvarea în parte a recoltei de fructe din acest an, prin faptul că bobocii nedeșfăcuți nefind atinși de ger, au putut fi fecundați ulterior.

Gerul de minus 3-4 grade din ziua de 2 Mai c. a cauzat cele mai mari pagube nucilor de prin văile apelor Mureș. Strel, Cerna și acelor situuate pe dealurile mai mici. În aceste locuri toată recolta a fost distrusă, așa încât aci nu se face nici măcar o singură nucă. Nucile din văile mai înguste au suferit mai puțin sau de loc. Astfel renumita nuca de Sibiel a rămas neatinsă.

Acest ger a mai nimicit în 80% și recolta de

cirese, prunele cu deosebire cele de Bistrița au suferit o pierdere de circa 60% celelalte varietăți mai puțin, iar mărul și părul ausimjit cel mai puțin asprimea lui, constatându-se totuși o diminuare de circa 10-20% față de mulțimea florilor ce au înfodbit în acest an acești pomi.

Vița de vie, cu deosebire varietățile mai nobile, deasemenea a avut de suferit în urma înghețului, căci lăstarii tineri crescuți abia la lungimea de 5-10 au fost aproape complet distruse, diminuându-se astfel cel puțin cu 50% recolta din acest an.

Viile înghețate

V. Iuneu, inginer Agronom.

În noaptea zilei de 2-4 și spre 5 Mai 1935, s'a abătut asupra podgoriei Aradului, precum și a întregii regiuni, un mare dezastru.

După un timp frumos, când podgorenii harnici s'au grăbit să desgroape și cercuiască viile, cari prin dezvoltarea lor promiteau un rod îmbelșugat, s'a produs o scădere bruscă de temperatură, care de data aceasta a întrecut orice precedent. La șes s'au înregistrat 6-9 grade, iar la deal 2,5 grade.

Viile dela șes precum și pomii fructiferi au pierdut rodul aproape în întregime, iar cele dela deal au suferit în raport cu altitudinea (înălțimea), 20%—60%.

Viile înghețate vor lăstări din nou din butuc și mai puțin vor da lăstari pe cerc (corzile de rod). Lăstarii ce se vor dezvolta din ochii stipulari depe cercuri (corzile de rod) nu vor mai purta rod.

Mugurii cari întâmplător încă nu au lăstărit înainte de îngheț, rezistând înghețului, acuma se dezvoltă și vor produce struguri.

Viile cari au suferit de îngheț mai mult, au pierdut rodul nu numai din anul acesta, ci chiar și pe anul viitor. Înghețând lăstarii crescuți depe cepi (țăpușe) la toamnă nu vom mai avea corzi crescute pe cepi, adică corzi de rod, ci numai corzi crescute direct din butuc (pe capul butucului) cari nu produc rod, afară de unele varietăți.

Acolo unde a mai rămas câte un lăstar depe cepi, sau unde mugurii nu lăstărise înainte de îngheț și au rezistat, trebuie să îngrijim cu cea mai mare atenție acești lăstari, deoarece acei crescuți depe coarde de rod vor da lăstari cu rod, iar cel depe cep ne va asigura rodul pe anul viitor.

Ca să ne putem orienta mai bine asupra felului cum trebuie să tratăm via care a suferit de îngheț, vom aștepta cel puțin 3 săptămâni dela data înghețului fără să executăm în vie nici o lucrare.

În acest timp se vor dezvolta toți mugurii ce au rămas sănătoși, fie stipulari, fie principali depe coarde și din butuc.

Dacă am săpa via în timpul acestei lăstăriri s'ar produce pagube mari prin ruperea cu ușurință a lăstarilor plăpânzi.

Deasemeni dacă s'ar tăla cercurile înghețate înainte ca lăstarii noi dați să se desvolte, via va plânge (scurge seva) care inundând butucul ar îngreuna mult dezvoltarea nouilor lăstari.

Prin urmare se recomandă să așteptăm dezvoltarea nouilor lăstari când se va face tălerea cercurilor cari nu au nici un lăstar, sau poartă lăstari fără rod. În cazul când nu avem nici un lăstar dezvoltat depe cep se recomandă să nu tălem cercurile cari poartă lăstari chiar fără rod, deoarece din acești lăstari vom lăsa la toamnă coarde de rod așa numiți călărași.

Vom menaja cu cea mai mare atenție lăstarii crescuți depe cepi și vom săpa viile cu atenție numai după ce toți acești lăstari vor căpăta o dezvoltare mai mare ca să reziste la lovituri accidentale.

Viile americane vor lăstări din nou și se vor dezvolta normal, mai cu seamă dacă toamna va fi îndelungată.

Și de data aceasta se pune în evidență importanța asigurării viilor prin metodele scrise anterior tot în acest buletin, singura posibilitate de a fi despăgubiți în asemenea cazuri nenorocite.

Protecția Plantelor Cultivate

În baza adresei No. 58 a Regiunii VIII-a Fitosanitare Arad, publicăm următorul comunicat:

Chestiunea protecției plantelor agricole câștigă pe zi ce trece tot mai multă atenție din partea forurilor conducătoare ale economiei noastre agricole.

Pagubele enorme ce le suferă aceasta economie depe urma diferiților paraziți ai culturilor agricole, pagube ce ajung în unii ani și în anumite regiuni, să compromită 100% din recoltă (lăcustei, rujina diferiți vermi etc.), au făcut ca și chestiunea protecției plan-

telor agricole să ajungă printre problemele principale din programele guvernelor noastre.

Pe de altă parte legătura noastră cu piețele streine care devin tot mai pretențioase față de felul de prezentare al produselor noastre agricole, ne forțează și ele să ne ocupăm de apărarea acestor produse în contra diferiților paraziți ce le strică aspectul și le deteriorează calitatea.

Exigența unor piețe streine mai ales în privința sănătății produselor noastre agricole, au mers până la închiderea barierelor vamale, dacă aceste produse nu prezentau garanția oficială a Statului Român „certificatul de sănătate fitosanitar”.

Toate acestea au forțat chiar mersul normal al lucrurilor și au impus Statului nostru luarea măsurilor de control fitosanitar la export, înainte de a avea un control bine organizat în interiorul Țării, la locul de producție.

Tot împrejurările aceste au impus și inițiative de acțiuni urgente și în stil mare atât pentru protecția efectivă a plantelor, cât și pentru trezirea interesului individual al cultivatorului român pentru aceasta protecție. Așa am avut ofensiva pomicolă din anul trecut.

Cu toate greutățile inerente unor astfel de încercări, unor acțiuni în stil atât de mare și organizate cu cea mai mare urgență, sacrificiile făcute de stat n-au fost zadarnice, căci datorită sufletului pus în serviciul cauzei, datorită entuziasmului tineresc pornit de sus dela conducere și ajuns amplificat până la ultimul țăran din echipe, datorită concursului înțeleghetor al autorităților locale, Școlilor, Armatei și în special a conducerii Camerei Agricole etc., acțiune de protecția

efectivă a plantelor precum și controlul fitosanitar au dat rezultate de care putem fi pe deplin mulțumiți.

Efectul cel mai îmbucurător ce l-au produs aceste acțiuni este trezirea interesului general pentru chestiunea protecției plantelor cultivate.

Agricultorii mari și mici, pomicultorii, viticultorii pepineriști, etc., n-au astăzi o mai mare grijă decât să-și apere culturile și produsele agricole contra calamităților în fața cărora până acum au stat neputincioși și pasivi, în baza tradiției, ca în fața unui bici aluș Dumnezeu, contra căruia nu exista apărare, recoltând ceea ce au binevoit să lase paraziții.

Astăzi sunt toți convinși de posibilitatea apărării și cu aviditate solicită ajutor și îndrumare în aceasta direcțiune.

Controlorul Fitosanitar al județului Arad, chemat a da acest ajutor și îndrumare, a organiza atacuri contra dușmanului ce veacuri întregi a vămuit culturile noastre, nestinjenit de nimeni, conștient de însemnătatea chemării sale și de îndatoririle ce i se incumbă, stă la dispoziția ori cărui solicitator în aceasta direcție cu sfaturi și în limitele posibilităților, ajutoare.

Adresați-vă cu încredere controlorului fitosanitar al județului Arad cu sediul în Palatul Agriculturii Serviciul Agricol.

Îmbunătățirea pășunilor comunale.

de Dr. O. Seymann Ing. Agr. Insp.

La Camera de Agricultură zi pe zi vin agricultori cari cer sfaturi în privința pășunilor, însă nu urmăresc sfaturile ci așteaptă ca autoritățile să le facă toate.

Vorbind de îmbunătățirea pășunilor cu plugarii, unii afirmă că clima și pământul nostru nu este propriu pentru a face pășuni bune, alții spun că în acele comune unde animalele se țin mai mult în grajd și nu pe pășune, acolo aceste sunt de o calitate mai bună, iar majoritatea agricultorilor vin cu motivul, că în vremurile grele de azi, când ei deabea au bani pentru traiul zilnic nici nu poate fi vorba de investiții pentru pășuni.

Privind lucrurile în mod superficial, aceste afirmații sunt juste, însă examinându-le mai de aproape vom vedea că de multe ori plugarii judecă în mod greșit situația. Este drept, clima noastră este excesivă și din punct de vedere al pășunilor nu e prea favorabilă, dar arderea pășunilor și lipsa de otavă pe fânețe nu se datorește numai singur climei adecă lipsei ploilor, ci atarnă de multe cauze a căror încetare este de multe ori în mâna agricultorilor.

Astfel de cauze sunt că pământul este sărac în humus, în var, în materii nutritive, sau este prea compact, stratul roditor nu e destul de adânc sau lipsește apărarea în contra vânturilor uscătoare.

Dacă trecem peste o pășune pârliță, de multe ori vedem că în jurul locului de odihnă ierburile sunt mai verzi. Oare de ce este mai verde partea aceasta a pășunii? Răspunsul ni-l dă terenul care de obicei este peste măsură gunoit, are un strat bogat în humus și în materii nutritive trebuincioase plantelor, pajiștea de ierburi este deasă și așa umbrește bine pământul iar adese ori arbori mari apără terenul în contra vântului. Deci această porțiune servește ca dovadă agricultorului, dacă pășunea este în mod corespunzător manipulată, gunoită și îngrijită. Nu numai țarcul (bătătură) ci pășunea întreagă va rămâne verde chiar atunci când pășunea neîngrijită este deja de mult arsă. Jurul țarcului (bătăturii) poate fi folosit ca pildă de învățătură și în acea privință cum poate primi și reține umezeală. După o ploaie bună nici odată nu găsim apă stătătoare pe țarc (bătătură). Pământul a supt apa, a absorbit-o și a înmagazinat-o pentru timpuri mai rele. Pe celelalte părți a pășunii însă după ploi se formează bălți, căci pământul indelat și sărac în humus nu primește apa, aceasta rămâne pe suprafață și evaporează (se pierde). Dacă după ploi mari examinăm pământul pășunii neîngrijite putem constata că aceasta s-a umezit cel mult până la 1-2 cm. adâncime. Prin urmare agricultorul are datoria a-se nizuși să înceteze cauzele mai sus specificate, cari fac să ardă pășunea. Obser-

vația a doua — cum amintisem deja — este că în acel comună, unde vitele se țin permanent în grajd aceste sunt calitativ mai bune, decât acolo unde sunt ținute pe pășune. Observația este adevărată însă nu pășunea e cauza, ci faptul că animalele ținute numai în grajd sunt mai bine îngrijite. În acele comune unde vitele sunt mănate la pășune, acolo, aceste pe vara întreagă nu primesc aproape nici un fel de îngrijire. Câteodată dimineața animalele nu sunt adăpate acasă, căci și acest lucru se pune în cărua păstorului. Pășunea e neingrijită, de obicei supraincercată, vitele pe astfel de pășune nu primesc nutreț suficient, de multe ori nu primesc nici apă destulă, în urma căror fapte animalele ajung în stare mai slabă în toamnă, decât primăvara când au fost mănate afară.

Dacă vre-o comună din oarecare motiv este constrânsă a trece la ținerea vitelor în grajd, atunci dispar animalele ce se află în mâna plugarilor mai slabi. cari în lipsa pășunilor nu se pot îngriji de nutriție de vară. *Deci stocul animalelor se micșorează.* De nutriția animalelor ce se află în mâna plugarilor mai buni, acum ei trebuie să se îngrijească, producția nutrețului pe teren arabil se va mări, animalul fiind permanent înaintea ochiului stăpânului, acesta încet-încet va observa că animalul — ca să fie bun — trebuie să primească nutreț, trebuie să fie regulat adăpat și bine îngrijit. — Dar va constata și aceea că dacă ținerea animalelor dă atâta de lucru, atunci merită ca acest lucru să fie făcut pentru animale de calitate bună, prin urmare va schimba animalele slabe și cu productivitate mică, cu cele de productivitate mare și mai valoroase. Deci nu putem tăgădui că ținerea vitelor în grajd are efect educativ. Însă nu e bine să exagerăm. Ținerea în grajd aduce după sine de obicei urmări dăunătoare, slăbește organismul animalelor ținute permanent în grajd, reduce rezistența lor față de boli, se incuibăresc diverse morburii de grajd precum diferite defecte de exterior. Dacă calitativ s-a îmbunătățit într-o comună stocul animalelor și agricultorii și-au însușit priceperea și cunoștințele necesare pentru creșterea și ținerea animalelor valoroase trebuie să ne îngrijim din nou de pășune. Numai pe pășune putem crește animale bune, sănătoase și rezistente. Deci este bine ca trecere, ținerea vitelor în grajd, însă e greșit a-le ține totdeauna numai în grajd, în deosebi tineretul. Să luăm de pildă oamenii: ce va fi din copilul pe care îl ținem permanent în cameră și numai 1-2 ore l-am duce la aer? Din astfel de copil s-ar desvolta un om ofilit, slăbănog, bolnăvicios, anemic (sărac în sânge) care nici când nu va fi așa de sănătos ca omul care din copil a fost crescut în aer liber. Ținerea nenaturală este dăunător și pentru animal.

A treia observație că agricultorul astăzi nu are bani pentru îmbunătățirea pășunii este numai la vedere, căci pe deoparte — după cum vom vedea — nu e nevoie de investiții mari, ci mai mult de bună-voință și lucru, pe alta parte atunci când plugarii au avut

parale în abundență, atunci când 100 kgr. de grâu era 1000.— Lei, degeaba am fi propagat pășunile, sfaturile ar fi găsit urechi închise. Agricultorul, atunci când terenul arabil a produs trebuie câștig mare, nu s-a interesat de pășune. Astăzi însă, când plugarul — ca să aibă venit, trebuie să folosească fiecare fel de pământ cât se poate de bine, agricultorii încep să învețe și sunt dispuși să lucreze numai ca să obțină venit mai mare. Precum am amintit mai înainte plugarul are datorie sfântă să se apere contra arderei pășunii.

Cum putem să ne ferim în contra părțirii pășunii?

Prima lucrare este afânarea pământului, cecace putem obține prin grape și scarificatoare. (scarificator — grapă deasă ca pieptenul). Ca să păstrăm umiditatea de iarnă trebuie să grăpăm negreșit toamna pășunile — în deosebi cele comunale. Tot atunci trebuie să grăpăm cel puțin părțile mai indeseate ale pășunii, prin scarificator în așa fel ca colțurile acestuia să treacă cu 1 centimetru mai adânc decât grosimea pajiștei. Prea adânc nu este bine să umble scarificatorul.

A doua lucrare este gunoirea. Aceasta nu costă bani, deoarece mai potrivit o putem executa atunci dacă lăsăm ca pășunea să fie îngrășată prin culcarea vitelor de mai multe ori pe același loc. Porțiunile de pășune astfel îngrășate trebuie grăpate în mod sistematic. *Trei vite mari în timpul pășunatului produc atât gunoi cât trebuie aproximativ pentru îngrășarea unui jug.* Așa de pildă prin 30 vite mari într-o singură vară putem îngrășa 10 jug, de pășune. Pe pășunea gunoită vegetația este mai puternică, pământul mai umbrat, facultatea de a prinde apa mai mare și așa pășunea nu se va arde.

A treia lucrare este facerea perdelelor de pomi Trebuie să ne apărăm în contra vânturilor uscătoare cecace prin plantațiuni raționale ușor o putem face. Lucrările aceste aici înșirate nu costă multe parale. Grăpatul și plantarea arborilor scutitoare de pășuni poate fi făcută prin munca comună a plugarilor, iar gunoirea — dacă schimbăm în mod regulat locurile de odihnă — va fi făcută de vite.

A patra lucrare tot așa de importantă este stârpirea buruienilor. Și această lucrare ca și celelalte poate fi executată prin muncă comună, prestație publică deci nici aceasta nu costă bani. La îmbunătățirea pășunilor numai aprovizionare cu apă, zidirea fântânilor și sghiaburilor de adăpat, prețul pueților și proptele trebuincioase pentru creșterea plantațiilor de apărare necesită bani. Însă aceste nu reclamă sume așa de mari, cari — chiar sub împrejurările grele de astăzi — nu ar putea fi găsite.

Pe pășunile noastre în general primăvara abundă producția ierburilor, apoi se imputinește în lunile de vară, se inverzește din nou după ploile din August dând toamna pășune satisfăcătoare vitelor. Primăvara de obicei atâta iarbă este pe pășune că animalele nici nu o pot toate folosi din cauza sistemului păcătos de pă-

șunat. Atunci când păstorul dă drumul vitelor și în fiecare zi lasă ca ele să pască pășunea întreagă, animalele risipesc și strică foarte multă iarbă. Animalele aleg ierburile mai gustoase, mănâncă numai ce le place, celelalte le lasă, umblând peste pășunea întreagă, calcă și fac infolosibilă iarbă multă ceea ce s'ar putea evita, dacă pășunea în chip rațional este despărțită în mai multe tarlale, vitele ar umbla pe o anumită parte și ar păste numai această secțiune. Introducerea pășunatului pe secțiuni nicăiri nu este așa de importantă decât la noi, unde în urma împrejurărilor climatice producția pășunii pe timpul verii este în mod inegal repartizată. Dacă pășunăm în secțiuni atunci putem economisi o parte din producția abundentă de primăvară a ierburilor. Iarba secțiunilor nepășunate primăvara o putem cosi, o putem usca iar fânul obținut pe de o parte va fi consumat prin reproducători masculi, pe de alta — în caz de lipsă — pentru completarea pășunii neîn-

destulătoare vara, poate fi folosită de vitele ce umblă la pășune.

Pentru introducerea pășunatului pe secțiuni nu e nevoie de bani. Aci trebuie numai înțelegere, voință tare și exploatare sistematică a pășunii. Precum am arătat mai sus îmbunătățirea pășunii — mai ales unde ca la comune sau posesorate brațele necesare stau la dispoziție — nu pretinde mulți bani, prin urmare poate fi realizată și în situația grea economică de astăzi și este de o importanță deosebită, fiindcă toate acele terenuri, cari până acum n-au dat venituri, după îmbunătățirea lor vor produce satisfăcător mărind prin aceasta averea comunelor și câștigul fiecărui agricultor.

Astăzi suntem săraci cu toții și nu putem permite luxul ca terenuri întinse de pășuni fiind complet neglijate să nu ne aducă venit, ci trebuie să străduim mai cu seamă în interesul agricultorilor mici, că terenurile cu ierburi — fânețele și pășunile — să fie îmbunătățite și cât se poate de productive.

1. Rentabilitatea culturii viței de vie în Podgoria Aradului.

de: Inginer agronom V. Juncu.
dir. școlii vil. Miniș

Greutatea de a desface produsele viticole, lipsa de deuseu — de cumpărători — îngrijorează din ce în ce mai mult, mai cu seamă pe viticultorii care mai au de vânzare vinuri încă din recolta anului 1933 și chiar mai dinainte.

Acel cari au norocul să vândă vinul c'un preț cât de mic, deși suferă mari pierderi, totuși sunt întrucâtva mulțumiți prin faptul, că ajung să primească un ban spre a putea face față celor strict necesare existenței omenești. Podgorenii nu numai că nu se mai gândesc la rentabilitate, dar sunt bucuroși să-și desfacă produsele la prețul de cost, sau chiar cu deficit, numai să vadă un ban.

Făcând o socoteală amănunțită a costului plantării, precum și a culturii unui jugăr cadastral de vie în primii trei ani dela înființare, socotind materialele, produsele de combaterea bolilor, lucrările de întreținere și diferite sarcini, rezultă suma de lei 65.000. Adăugând la aceasta valoarea terenului 25.000 lei, costul unui jugăr de vie în al 4-lea an de vârstă să ridice la 90.000 lei.

Costul întreținerii unui jugăr de vie ajuns pe rod, calculând materialele, munca, sarcinile și amortismentul, ajunge la 12.000 lei jugărul.

Dacă recolta s'ar valorifica prin desfacerea strugurilor, costul lor de producție dimpreună cu cheltuielile de cules și ambalat în lădițe sau coșulețe, se urcă la 5'30 lei per kgr. loco vie.

Adăugând transportul pe C. F. R., costul de producție a unui kgr. de struguri ajuns pe piață atinge 7'30 lei. La acest calcul s'a luat producția medie de 2000 kgr. struguri la jugăr.

Atunci când strugurii după cules sunt transformați în vin, cei 2000 kgr. struguri produc la jug. 15—16 Hl. de vin.

Ținând seamă de cheltuielile efectuate cu materialele de vinificație, necesitate de crămă (colnă) pivnița amortizată în 25 ani, culesul și alte munci și sarcini, rezultă că un litru vin produs loco pivniță valorează 13 lei.

Deci un kgr. struguri îi costă pe podgorean loco vie 5'30 lei, transportat la locul de desfacere 7'30 lei kgr., iar un litru de vin loco pivniță 13 lei.

El nu numai că nu obține astăzi prețul de cost al producției sale, dar este mulțumit să poată desface c'un preț cât de mic, numai să poată goli butoaiile ca să facă loc la noua recoltă.

În podgoria Aradului, în prezent se desfac vinurile cu 5—10 lei litrul. Exceptional și cu 12—14 lei litrul vinurile din Miniș, Pauliș și Ghioroc. Strugurii de vin astăzi toamnă s'au vândut cu 3—4 lei kgr., iar cel de masă pe piața Aradului s'au vândut cu 7—12 lei kgr.

Faptul că țăranul nu socotește munca prestată de el însuși și familia sa, precum și toate amortizările, îi dă posibilitatea să suporte pierderi atât de mari, ajungând să piardă toată vîlaga, trăind de azi pe mâine.

Proprietarii cari exploatează viile prin administratori (vințelari) mai mult resimt aceste pierderi, ceea ce îi determină să investească capital dobândit pe altă cale, să execute lucrările în condițiuni defavorabile, sau chiar să abandoneze (părăsească) viile.

Podgoria Aradului se împarte în două regiuni

bine distincte, după natura terenului și a varietăților de viață.

1. Regiunea Nordică dela Cuvin și până la Pâncota unde predomină varietatea Mustoasă, ce produce multe vinuri albe cu aciditate pronunțată și

2. Regiunea Sudică dela Ghioroc până la Radna, cu varietăți dominante Cadarca, Riesling și Rujița, prima produce renumitul vin roșu, iar celelalte vin alb de calitate bună.

În regiunea din urmă unde se produc vinuri de calitate, însă cantitate mai redusă, se obțin prețuri mai avantajoase. În restul podgoriei cu mici excepții vinul se vinde toamna chiar cu 3 lei litrul fără taxe.

În regiunea Aiudului unde se cultivă varietăți de calitate cum ar fi Feteasca, Pinot gris, Muscatul și altele, sunt informat că aproape toată recolta anu-

lui 1934 s'a desfășurat cu preț de 15 lei litrul loco pivniță, ajungând chiar la export.

Aceste date ne pot servi nouă de bună învățătură. Cu varietăți de calitate slabă și de mare producție, astăzi nu mai putem găsi rentabilitatea cultivei viței de vie.

Nu trebuie să trecem cu vederea și cererile mari din ultimul timp a strugurilor de masă. Acum când suntem în preajma replantării viilor îmbătrânite, să ne folosim de noile cerințe și de experiența plătită cu atâta suferință, pentru a replanta varietăți alese de calitate fie de vin fie de masă.

Se face o operă pentru cel puțin 40 ani și de aceea trebuie să acordăm importanța cuvenită acestei probleme de care depinde în bună parte rentabilitatea cultivei viței de vie strâns legată cu existența podgorianului.

Vaccinarea animalelor contra antraxului!

Dr. Tiberiu N. Blaga medic veterinar

Antraxul numit în regiunea noastră și boala de splină, sau buba neagră, este o boală infecțioasă, care ucide animalele în câteva minute, ore, ori în cel mult patru zile dela îmbolnăvire. Boala aceasta este provocată de un microb (o viietate care se poate vedea mărită numai de 1000 ori prin microscop) care îmbolnăvește mai ales rumegătoarele și mai rar caii și porcii. Acest microb are două forme: una agresivă (adecă aceea care îmbolnăvește) numită bacilară și una de spori, sau de rezistență, căci bacilul se preface în spori numai atunci când nu mai are condiții de viață prielnice. Microbul boalei se găsește în mod natural în formă de bacil mai ales în corpul animalelor bolnave, sau moarte de antrax, căci bacilul iese prin fecale (balegă) ud, sânge, sau prin deschiderea cadavrelor animalelor moarte de antrax din mediul (locul) prielnic vieții și înmulțirii lor, rar se mențin sub această formă, ci se prefac în spori, cari nu sunt altceva decât niște ouă, cari rezistă cu ușurință luni și ani de zile frigului, razelor solare, putrezirii și cari sunt distruși cu foarte mare greutate atunci când se desinfectează locul în care au ajuns. Sporii aceștia ajunși pe o pășune, sau pe fânețe periclitează ani de zile viața animalelor noastre mai ales atunci, când aceste terenuri sunt umede și au și căldură îndeajuns, căci în aceste condiții ei se pot înmulți și deci pot prefăce aceste pământuri în adevărate locuri blestemate, cari prin pășunea sau fânul ce oferă animalelor noastre le infectează an de an, fără ca proprietarul să-și poată închipui unde și din ce cauză s'au îmbolnăvit și asta cu atât mai mult, cu cât infecția se face de cele mai multe ori prin hrana ce o mănâncă animalele și mai ales prin larba păscută pe aceste locuri

blestemate. Pășunile sunt deci un permanent pericol pentru animalele noastre, căci niciodată nu putem avea siguranța, că larba de pe ele nu este infectată de microbul antraxului, acesta putând fi adus de apă dela mari distanțe, sau chiar poate fi scos din pământ de către răme, sau cârțițe, atunci când pe pășune sau în apropierea ei au fost cadavre rău îngropate ale unor animale moarte de splină. Bacilii mai pot fi răspândiți de către câinii cari desgroapă asemenea cadavre și duc cu ei peste câmpuri părți, sau organe din ele; ciorile cari mănâncă din aceste cadavre pot răspândi boala în acelaș fel cu câinii. La fel și jiganii cari desgroapă animalele moarte de antrax pentru a le jupui, fac crescătorilor acelaș rău serviciu. Ținând seama de toate acestea, se pune întrebarea ce se poate face pentru înlăturarea acestei boale, care aduce anual pagube mari crescătorilor din regiunea noastră, căci aproape fiecare comună are pășuni și fânețe infectate de antrax? Întrebarea aceasta se pune acum primăvara, când vitele sunt scoase la pășunat, deci expuse infecției, când agricultorii privesc cu grijă spre viitorul animalelor lor, amintindu-și că în anii trecuți au murit zeci de vite de azi pe mâine fără să fi bolit, tocmai în momentul, în care proprietarii lor le vedeau mai sănătoase și sperau ca prin ele munca lor să fie cât mai bine răsplătită. Cu pășunile și fânețele nu putem face nimic, căci asanarea lor, adecă îmbunătățirea lor, din acest punct de vedere cere nu numai bani mulți, ci și timp mai îndelungat, iar azi când nici bani nu sunt și până la înfăptuirea acestor îmbunătățiri am expune animalele boalei de splină. În criza economică de azi crescătorii nu pot risca nici moartea unei găini în gospodăria lor, dar cum să

riște viața unei vite, căci pentru buna lor stare o vită în plus în curte însemnează azi mai mult ca orișicând. De aceea pentru a-și apăra animalele de această boală, agricultorii trebuie să pretindă și nusă ceară, autorităților respective vaccinarea contra antraxului cel puțin a rumegătoarelor mari și să pretindă această vaccinare cu atât mai mult, cu cât această vaccinare apără animalele de antrax în mod sigur circa un an de zile. În consecință singurul mijloc prin care agricultorii pot lăsa animalele lor fără grije la pășunat și mai pot avea siguranța că acestea nu se vor îmbolnăvi de splină nici atunci când vor fi hrănite cu nutreț cules din locurile infectate, este vaccinarea contra antraxului — pe care repet: agricultorii trebuie să o pretindă în fiecare an căci e absolut necesară pentru viitorul economiei lor.

N. R. articolul servește ca răspuns la întrebările ce ni-au sosit din mai multe părți și dela comune.

Nouii abonați la Buletin, cari și-au plătit abonamentul în luna Maiu 1935.

1. Moșia A. Mocsonyi, Foen Lei 50.—
2. Gligor Hălmăgean, Semlac Lei 30.—
3. Boja Vasile, Secaș Lei 30.—
4. Iosif Siegmeth învățător, Lei 50.—
5. Mülbach Ioan conf. Agr. Lei 30.—
6. Nichi Sava, Felnac Lei 30.—
7. Zaiok Francisc, Milova Lei 50.
8. Wersching Iosif, Schöndorf Lei 50.
9. Cleuta Nicolae, Bărzava Lei 30.—
10. Căp. Heretiu Mircea, Covăsinț Lei 50.—

Întrebări și răspunsuri.

1. Dlui preot Gh. Cereanț din com. Almaș.

„Ciumăfaia“ (*Datura Stramonium*) este o plantă erbacee cu miros greșos, foarte veninoasă. Tulpina verde frunzele pețiolate avale, florile mari albe solitare. Fructul o capsulă cu fețele moi, semințe negre. Crește în dărâmături, locuri inculte, garduri, drumuri etc. La noi se numește „Bolândariță“.

Caută post

Domnul Teodor Șișca, din Șilindia, absolvent al școalei inf. agricolă din Sănicolaul-Mare, caută post la vre-o moșie din țară pe lângă pretensiuni modeste.

Oferte

1. Dl. Traian Sfășie din Pil are de vânzare 10 vieri Mangalița marcați cu prețul de Lei. 2800 per cap.

2. Dl. Ioan Dörner din Chișineu Criș, are de vânzare 4 vieri Mangalița marcați cu Lei 2500 per cap.

Dna Elisaveta Arato Chișineu-Criș are de vânzare 4 vieri Mangalița marcați cu prețul de Lei 3000 per cap.

Oameni pântru munca câmpului

Se face cunoscuți celor interesat că Regimentul 93 Infanterie din Arad pune la dispoziție oameni pântru munca câmpului, începând dela 15 Mai a. c.

Condițiunile se pot vedea în fiecare zi între orele 8—12 a. m. la Reg. 93. Inf. Serviciul Aprovizionării.

Grindină în județul Arad.

La încheierea Buletinului am primit vestea că în ziua de 17 Maiu (Vineri) seara s'a deslănțuit o furtună împreună cu grindină asupra județului, care începând dela hotarul Nădlacului a înaintat prin Peregul Mare și Mic, Varias, Iratoș, Dorobanți, Turnu, Curtici, Macea, St. Martin, Pădureni, Mișca, Șepreuș și Somoscheș, — făcând pagube însemnate, în deosebi în Somosches, unde a nimicit toate plantele din culturi.

Agricultorii băgubiți din cauza grindinei pot primi dela Camera de Agricultură, Secția Arad: porumb timpuriu, pentru reînsemnarea holdelor lor. In acest scop Primăriile sunt rugate să facă de urgență conșcrierile și să le trimită imediat Camerei, ca să li-se poată distribui din vreme porumbul.